

Semmelweis Egyetem
Gyógyszertudományok Doktori Iskola

Az akkreditációs eljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2021. március 26-i ülésén hozott
2021/3/IX/2. sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően	3
I.1. Főbb erősségek	4
I.2. Fejlesztendő területek.....	4
II. A látogató bizottság értékelése.....	6
II.1. A doktori iskola általános helyzetképe	6
II.2. A törzstagok tudományos tevékenysége.....	6
II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés	7
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	7
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	10
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	11
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	12
ESG 1.5 Oktatók.....	14
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	15
ESG 1.7 Információkezelés.....	17
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	18
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás	20
Látogató Bizottság.....	21

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A MAB Látogató Bizottsága (a továbbiakban: a Bizottság) a Semmelweis Egyetem Gyógyszertudományok Doktori Iskola (D74) által készített önértékelés, az átvizsgált nyilvános egyetemi dokumentumok és az online interjúk alapján megállapítja, hogy a Gyógyszertudományok Doktori Iskola (a továbbiakban: GyDI) minőségbiztosítási rendszere az ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) elvei értelmében egységes szerkezetű, az egész doktori iskolára kiterjed.

A DI minőségbiztosítási és fejlesztési folyamatai részben tervezettek, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásai többnyire rendszeresek. A vezetési folyamatok és a minőségbiztosítási folyamatok között kimutatható a kapcsolat, az oktatás-kutatás menedzsmentje megfelelő, iránya illeszkedik a doktori iskola stratégiájához.

A támogató – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai – folyamatok, valamint az infrastruktúra megfelelő háttérrel biztosít az oktatási és kutatási tevékenységhez.

Ennek alapján a Gyógyszertudományok Doktori Iskola öt évre akkreditálható.

A főbb hiányosságok felsorolása az I.2 fejezetben található; az ezeknek a pótlására tett intézkedéseket a MAB a következő akkreditációs eljárás során vizsgálni fogja.

Az egyes ESG-pontokat tárgyaló fejezetek végén a Bizottság által megfontolásra ajánlott javaslatok találhatóak. Mérlegelésüket a doktori iskolára bízta a Bizottság, teljesülésüket külön nem vizsgálja.

I.1. Főbb erősségek

A MAB fontos célja, hogy az akkreditációs eljárások során tapasztalt jó gyakorlatokra felhívja a doktori képzést folytató intézmények figyelmét. A Bizottság e célból összegyűjtötte azokat a gyakorlatokat, melyeket példaértékűnek talál, s melyekből más doktori iskolák is ötleteket meríthetnek.

- Állami ösztöndíjas doktori képzésre a 2020. évtől heti 20 órát meghaladó foglalkoztatás esetén is lehet jelentkezni.
- A hallgatói mobilitás támogatása: a GyDI kurzusai bármely egyetem PhD-hallgatói számára nyitottak, a kurzusfelvételt sem adminisztratív, sem anyagi szempontból nem akadályoztatják.
- Semmelweis Doktori Ösztöndíj és Kiváló Témavezetői Díj létesítése a kiemelkedő hallgatók és témavezetők számára.
- Évente megszervezésre kerülő PhD Tudományos Napok, amelyek során a hallgatói előremenetelt követik nyomon.
- Angol nyelvű disszertáció és védés kötelező bevezetése a 2020. szeptember 1. után kezdő hallgatóknak, ezzel is igazodva az egyetemi nemzetköziesedési stratégiai célhoz.
- A GyDI kutatási témáinál, azok témavezetésénél szoros és előnyös, példamutató kapcsolódás van az Általános Orvostudományi Kar és a Fogorvostudományi Kar intézeteivel, kutatóival. A GyDI együttműködése a többi SE doktori iskolával erősíti a képzés színvonalát, a hallgatók szélesebb szakterületi jártasságának kialakítását és kutatási lehetőségeik bővítését.

I.2. Fejlesztendő területek

A minőségbiztosítási politika területén:

- Az egységes doktori szabályozás mellett fontos, hogy a GyDI-re vonatkozóan olyan specifikumok is rögzítésre kerüljenek, melyek meghatározzák a GyDI által képviselt szakterület egyedi sajátosságait is.
- Fontos az SE egészére vonatkozó és a nemzetközi versenyképességet a középpontba állító minőségcélokból a GyDI-ra vonatkozó speciális minőségcélok megfogalmazása, azokhoz indikátor, felelős, határidő hozzárendelése.
- A GyDI működési folyamatai a PDCA-elv mentén kerüljenek kialakításra, szervezésre. Ez az elvárás jelenleg korlátozottan érvényesül.

A képzési programok területén:

- Biztosítani szükséges a doktori kurzusokkal és azok oktatóival kapcsolatos hallgatói visszajelzések figyelembe vételét a képzési program fejlesztésében. Az oktatói munka véleményezésének rendszerét a DÖK felügyeli, a GyDI vezetése az érdekképviselettel

karöltve keressen módot arra, hogy a 20 fő alatti létszámú kurzusok hallgatói is véleményt formálhassanak. A visszajelzések legyenek elérhetőek az érintett oktatóknak és a GyDI vezetésének is.

- A kreditszerzés szabályozásának pontosítása: 18 tanulmányi kredit teljesítése több, sikeres vizsga nélkül zárult kurzus esetén; a félévente megszerzendő 30 kredit, ezen belül a kutatási kreditek szabályozása. A GyDI dolgozza ki, hogy a hallgatók milyen konkrét és mérhető teljesítmény alapján kaphatják meg a kutatási tevékenységgel megszerzendő minimum 139, maximum 179 kreditet, ezek egyes félévre adható részeit.

A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése területén:

- Az Nftv-hez igazodva, szükséges a fokozatszerzési eljárási díj kivethetőségének pontosítása a Működési Szabályzatban, valamint a honlapon tájékoztatóban.
- A komplex vizsga értékelésének módját a Kormányrendelethez kell igazítani, valamint meg kell szüntetni a fokozat minősítésébe történő beszámítását.

Az információkezelés területén:

- A GyDI dolgozzon ki elégedettségmérési rendszert, melynek segítségével kifejezetten a saját doktoranduszait tudja érdemben megszólítani.

Az információk nyilvánossága területén:

- A GyDI, valamint az Egyetemi Doktori Tanács keressen megoldást arra, hogy a Doktori Szabályzat és a Működési Szabályzat közötti jelentős tartalmi átfedést megszüntesse.
- A GyDI Képzési Terve és a Doktori Szabályzat közötti tartalmi átfedést a DI oldja fel, helyette javasolt például a megfelelő paragrafusszám feltüntetése.

II. A látogató bizottság értékelése

II.1. A doktori iskola általános helyzetképe

A Gyógyszertudományok Doktori Iskola (GyDI) 1993-as megalakulás óta folyamatosan elismerten magas színvonalon működik. A GyDI oktatásába több mint 120 oktató kapcsolódott be, 42 témakiíró, 36 témavezető. A GyDI aktív hallgatói száma 60, az összes eddig felvett hallgatók száma 345, ebből abszolutóriumot szerzett 183, sikeres fokozatot szerzett 124 (8 főnél jelenleg folyamatban van a fokozatszerzés). Az országban ilyen jellegű doktori képzés a társkarokon, így a debreceni, szegedi és pécsi gyógyszerésztudományi karokhoz kapcsolódó doktori iskolákban történik. A GyDI Magyarország legnagyobb hallgatói létszámú és legrégebben működő graduális osztatlan gyógyszerészdoktori képzésére épül. A GyDI képzése, kutatási portfóliója széleskörűen átfogja a gyógyszer-tudományokat. Így kiterjed az új gyógyszerhatóanyagok kémiai kutatásától, a gyógyszeranalitikán és gyógyszer-technológián, biofarmácián át a preklinikai farmakológiai kutatásokon keresztül a klinikai vizsgálatokig, egészen a farmakoökonómia, klinikai és gyógyszerészi gondozási szakterületek kutatási, fejlesztési területéig. Szoros kapcsolódás van számos témánál az Általános Orvostudományi Kar és Fogorvostudományi Kar intézeteivel, kutatóival. Ezek a szakterületen okán is indokoltak és előnyösek, igazolja továbbá a SE doktori iskolái közötti együttműködést, ugyanakkor erősíti a DI képzésének színvonalát is, melyet a végzetek közleményei, eredményei és sikeres fokozatszerzései is igazolnak.

A SE egyetem gyakorlatilag az országban egyedüli szakterületként működik a tekintetben, hogy a képzési területe kizárólag az orvos, fogorvos és gyógyszerészeti tudományokra terjed ki. Ez gyakorlatilag azt is jelenti, hogy az egyetemen működő összes doktori iskola szorosan illeszkedik, jól kiegészítve és segítve egymás képzését.

A MAB a 2017/9/XI/9/2/1144 számú határozatával a DI-t 2019. december 31-ig akkreditálta. A MAB határozatában hangsúlyozta a GyDI kiemelt szakmai, kutatási megfelelésségét. Azóta láthatóan törekedtek a GyDI szervezeti, dokumentációs, tájékoztató anyagainak bővítésére, a képzés fokozottabb nemzetköziesítésére.

II.2. A törzstagok tudományos tevékenysége

A doktori iskoláról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) számú kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) meghatározza a törzstagság kritériumait. A törzstagság egyik alapvető feltétele a 2. § (3) bekezdésének b) pontja értelmében, hogy törzstag az lehet, *„aki a doktori iskola tudományágában, illetve annak kutatási területén folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytat, amely tudományos tevékenység – ide nem értve a művészeti tevékenységet – a Magyar Tudományos*

Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 3. § (1) bekezdés o) pontjában meghatározott nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázis (a továbbiakban: Adatbázis) alapján vizsgálendő”.

Egyértelműen megállapítható, hogy a Gyógyszertudományok Doktori Iskola törzstagjai:

Antal István, egyetemi tanár

Béni Szabolcs, egyetemi docens

Ferdinandy Péter, egyetemi tanár

Fürst Zsuzsanna, professor emerita

Lakatos Péter, egyetemi tanár

Órfi László, egyetemi tanár

Szökő Éva, egyetemi tanár

Takácsné Novák Krisztina, egyetemi tanár

Tóthfalusi László, egyetemi docens

Zelkó Romána, egyetemi tanár

a Kormányrendelet 2. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytatnak.

A GyDI vezetője, Zelkó Romána egyetemi tanár, az MTA doktora. Közel 22 éve oktat a graduális és posztgraduális képzés keretein belül az SE Gyógyszerésztudományi Karán (GYTK). Rendszeres előadója szakmai továbbképzéseknek, 2003-tól az SE GYTK dékánhelyettese, majd 2013–2020 között dékánja volt. 2005-től az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet igazgatója. Irányítása mellett tizennégy doktorandusz szerzett fokozatot.

A GyDI vezetője tagja a szakterülete minden fontos szakmai testületének, szervezetének, több esetben vezető funkciókat is betölt. Kiterjedt ipari együttműködési kapcsolatait kiválóan kamatoztatja a doktori képzésben, hallgatói témavezetése során. Különösen gyógyszer technológiai jellegű tevékenysége révén ezen a szakterületen széleskörűen ismert. A gyógyszerészi gondozási, gyógyszerutilizációs, klinikai gyógyszerészeti és farmakoökonómia témákra is figyelmet fordít, ilyen irányú témavezetése, oktatása is garancia arra, hogy széleskörű szakmai irányultságot és tevékenységet biztosít a GyDI vezetőjeként, ezzel is elősegítve a GyDI szakmai portfóliójának fejlődését.

II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Az SE kiemelkedő hazai és nemzetközi hírneve, a QS- és más rangsorokban tapasztalt előkelő helyezése a tudományos tevékenység és így a doktori iskolák magas színvonalú

munkájának is köszönhető. A minőségbiztosítás egységes egyetemi rendszere a doktori iskolákra is vonatkozik, mind az egyetemi szintű Doktori Szabályzat, mind a központi adminisztratív szervezet, a Doktori Hivatal vonatkozásában. Az SE-n a tudományági (tudományterületi) doktori iskolák formálisan közös szervezeti keretben, a Semmelweis Egyetem Doktori Iskolában (SEDI) működtek. A Szenátus 2020-ban a SEDI-t megszüntette, és ezáltal az egyes doktori iskolák külön jelennek meg a szervezeti struktúrában, de továbbra is fennmaradt a központi irányítás (Egyetemi Doktori Tanács, a továbbiakban EDT), szabályozás és minőségirányítás, a nyolc doktori iskola, így a Gyógyszertudományok Doktori Iskola korlátozott irányítási szerepével. Az SZMSZ kimondja, hogy az intézetigazgató *„felelős a PhD hallgatók képzési feltételeinek biztosításáért”*, amelynek gyakorlati alkalmazásáról az intézetigazgatókkal folytatott interjúk során is megbizonyosodott a Bizottság.

Az SE, a honlapon is mindenki számára elérhető 10 éves (2015–2024 évekre szóló) stratégiával rendelkezik. Az ambiciózus vízió és a célok között nem található közvetlen utalás a doktori iskolákra. A 2016–2020-as évekre vonatkozó Intézményfejlesztési Terv (IFT) utal arra, hogy *„Az AOK és a GYTK Karain folyó PhD képzés valóban nemzetközileg is kiemelkedő színvonalú.”*, de tényszerű, indikátorral mérhető alátámasztást nem tartalmaz. Az önértékelés bemutatja az egyetem víziójából és a korábbi akkreditációs eljárásból következő fejlődést a kurrikulum átalakítása, a nemzetközi hallgatók növekvő száma, az angol nyelvű honlap fejlesztése terén. A személyes találkozáson a hallgatók is általában elégedettek voltak a kutatási feltételekkel, miközben utaltak arra, hogy az nem egyenletes.

Az SE 2020. évre szóló minőségcéljai között a fő célt (2030-ra az SE legyen Európa 5 legjobb gyógyító egyeteme és a világ 100 legjobb egyeteme) 21 részcéllra bontva kívánják megvalósítani. A 12. rész cél a PhD-hallgatók számának és a külföldiek arányának növelését irányozza elő. Mérhető indikátorként a PhD-hallgatók számának növelése és a külföldi hallgatók PhD-képzéséből származó bevételt fogalmazzák meg. A GYDI minőségcéljai között nem található ezen indikátorok konkrét értékeinek a meghatározása. Az interjúk során elhangzott, hogy a külföldi hallgatók aránya a korábbi 10%-ról a duplájára emelkedett.

Az SE-n valamennyi doktori iskola egyetemi (és nem kari) szinten szerveződik. A Szenátus a 28/2020 (II. 27.) számú határozatával meghatározta a felvételi eljárás rendjét, a fokozatszerzés szabályait, a Doktori Hivatal működési szabályait, valamint a Doktori Iskolák tudományterületi/ági sajátosságaival kapcsolatos rendelkezéseit. Legátfogóbban és részletesebben az SE Doktori Iskoláinak Működési Szabályzata foglalkozik a doktori képzés teljes folyamatával, amely magába foglalja az SE Doktori Szabályzatát.

Az EDT-ben 1-1 fővel képviselteti magát a GyDI és a GYTK. Munkájában négy állandó bizottságra támaszkodik: Véleményező és Minőségellenőrző Bizottság (VMB), Oktatási és Kreditbizottság (OKB), Nemzetközi Bizottság (NB), Fegyelmi és Etikai Bizottság (FEB). Az

EDT irányítja és felügyeli a tudományági/tudományterületi doktori iskolák munkáját, jóváhagyja a DI-k működési szabályzatát, utóbbi rögzíti, hogy *„Az EDT-VMB feladata a minőség-ellenőrzés a doktori iskolák minden tevékenységére vonatkozóan”*.

A Doktori Szabályzat értelmében: *„A DI vezetője elkészíti a DI működési szabályzatát, és az EDT elnökének felkérésére beszámol az iskola munkájáról az EDT-nek”*. Az említett dokumentum azonban az SE összes doktori iskolájára érvényes, így nem lehet egyértelműen beazonosítani, hogy annak elkészítési, frissítési folyamata pontosan hogyan zajlik a doktori iskolák vezetői között.

Az önértékelésben történik utalás a DI éves beszámolóira, de tartalmi összegzés nem szerepel benne. Az átvizsgált, 2016–2020 időszakra szóló éves beszámolók azonban nem a DI vezetőjének a beszámolóit, hanem a DI adminisztrátora/titkára által hitelesített éves adatszolgáltatás a felvettek, fokozatszerzők, halasztók létszámáról, az elfogadott új témákról és kurzusokról stb. Lényegében az EDT által a DI területére vonatkozóan hozott döntések éves összesítése, nem az iskola munkájáról szóló beszámoló. Ez fontos dokumentum, de nem helyettesíti a DI, illetve annak vezetője által készítendő éves beszámolót, értékelést, ami alapul szolgálhatna a VMB minőségellenőrzésének.

A Semmelweis Egyetem Doktori Iskoláinak Minőségbiztosítási Terve világosan megfogalmazza a doktori iskolák egységes szervezési rendszerét és számos kvalitatív minőségi célt is. Például az átfedések megszüntetése a doktori iskolák tantárgyai, témakiírásai között. A MAB 2019/11/IX/2/231420 sz. határozatából vett kritikai megállapítás továbbra is érvényes: *„A minőségbiztosítási terv általános, az SE doktori iskoláira vonatkozik, nincs külön kiegészítés, ami a Gyógyszertudományok DI specifikációira utalna.”* Az önértékelés ugyan gazdagon illusztrálja a GyDI minőségirányítás iránti elkötelezettségét, a PhD-képzés magas színvonalú megvalósítását, de ezt a problémát továbbra is csak részlegesen kezeli. Elvileg nem lenne kifogásolható az önértékelésben olvasható megfogalmazás, hogy *„A Semmelweis Egyetem ISO 9001 minőségirányítási rendszert működtet, melynek szakmai elvárásait az oktatás, kutatás területén az ESG standardok képezik.”*, ha az elvárások mérhető indikátorokban is megnyilvánulnának. Ezeket azonban továbbra is nélkülözi a legfrissebb Minőségbiztosítási Terv, jóllehet ebben is kiemelt helyen szerepel a DI-vezetők éves beszámolóit az EDT előtt.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a GyDI magas színvonalon valósítja meg a doktori folyamatok minden részletre kiterjedő szabályait, de az egyetemi szinten következetesen alkalmazott, számszerű indikátorokra épülő minőségpolitikai célok EDT és különösen DI szintű részcélokra történő lebontása csak töredékesen valósul meg. Az ESG által elvárt PDCA minőségirányítási elv (Plan-Do-Check-Act) korlátozottan érvényesül. Jóllehet az ISO-rendszer által megkövetelt és gyakorolt rendszeres vezetőségi átvizsgálás szembeesik bizonyos minőségbiztosítási célokkal, de az eddig megtett jelentős tanulási folyamat sem

eredményezett a DI-szinten érvényes, indikátorokkal mérhető minőségpolitikai részcélokat.

Ajánlások

Javasolt összehangolni a szabályzatokat: az SE-SZMSZ I. könyv Szervezeti és Működési Rend I.1. Általános Szervezeti és Működési Rendelkezések 37. § és 98. § ellentétesen rendelkezik a Doktori Hivatal tevékenységének irányításáról. A 37. § szerint a rektor, a 98. § szerint az EDT elnöke irányítja a Doktori Hivatal tevékenységét. Ez utóbbival összhangban áll a Működési Szabályzat (az EDT elnöke „irányítja és felügyeli a Doktori Hivatal munkáját”).

Az Egyetemi Doktori Iskola (EDI/SEDI) mint önálló szervezet formálisan megszűnt. Ennek ellenére a Doktori Szabályzatban továbbra is megjelenik az EDI elnevezés, a doktori iskolák összessége tartalommal. El kellene döntenie, hogy továbbra is használják-e a megnevezést, és ha igen, akkor pontosan definiálni kellene a tartalmát.

A GyDI „Éves beszámoló” című dokumentumaiban célszerű lenne feltüntetni egy táblázatban, idősorban a tárgyalt témakörökben érintettek számát (új ösztöndíjasok, védettek stb.). Ekkor kiderült volna, hogy a 2020-as beszámolóban nem szerepel a „fokozatszerzési eljárás megindításában” érintettek felsorolása. A külföldi hallgatók számának növelése az IFT szerint is stratégiai cél, de a beszámolóban még említésre sem kerülnek. Ezen szükséges lenne változtatni.

A szabályozás egyes területein megjelennek a tudományterületi (természettudományi, orvostudományi, társadalomtudományi), tudományági, illetve egyes doktori iskolákra vonatkozó sajátosságok (pl. Működési Szabályzat 19. § (4) bekezdés d) pontját egészíti ki a kifejezetten a DI-ra vonatkozó f) pont). Célszerű lenne ezeket a sajátosságokat kigyűjteni egy külön dokumentumba.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

A GyDI képzési programja összhangban van a célkitűzéseiben meghatározott tudományterületek hazai és nemzetközi céljaival, stratégiája megfelel az SE doktori képzésének irányvonalával, és azt önállóan konstruktív módon támogatja. A klasszikus gyógyszerészi és farmakognóziái témák mellett már dominálnak a modern tématerületek: a szerves- és biomolekuláris kémia, a gyógyszerhatástan, a gyógyszertechnológia stb.

A képzési programok kialakítása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése jól szabályozott, kétéves ciklusokban történő folyamat. A Képzési Terv kialakításába és felülvizsgálatába a hallgatók véleményezési joggal vesznek részt. Új program kialakítása esetén a VMB véleményezi a javaslatot, mielőtt az EDT, valamint a Szenátus elé kerülne.

A GyDI projektek szintjéig ható együttműködések alakított ki az SE több doktori iskolájával, valamint a BME és az ELTE intézeteivel, doktori iskoláival. A GyDI jelentős nemzetközi kapcsolatokkal is rendelkezik a kutatási projektek vonatkozásában; ezeken keresztül is biztosított, hogy a témakiírások a legújabb trendeket követik.

A doktoranduszokkal szemben felállított követelmények általában világosak és egyértelműek, azonban a kutatási tevékenységgel szerezhető (minimum 139, maximum 179) kreditek elvárt követelményeiről nem érhető el tájékoztatás, amit a GyDI-nak fontos, hogy kidolgozzon. Jóllehet, a lefolytatott interjúk alapján a hallgatók elégedettek a jelenleg érvényes kreditrendszerrel, és megfelelően tudják terhelésüket tervezni.

A fokozatszerzéshez előírt kreditpontok elsősorban kutatási tevékenységére, másodsorban a kötelező ill. kötelezően választott kurzusok teljesítésével szerezhető. Lehetőség van oktatási tevékenységet végezni melyért - kérvényezésre - kreditpontok adhatók. Ugyanakkor a visszajelzések alapján a doktoranduszok nem mindig élnek a kérvényezési lehetőséggel vagy nem tudnak róla.

Általánosságban megállapítható, hogy a megszerzhető kreditek száma megfelelő arányban van a kísérletes kutatómunka és a kurzusokon kapható kreditpontokkal.

A kurzusok megtartásában, több kutatóintézeti, gyógyszergyári szakember is részt vesz, így gyakorlati tudásuk közvetlenül beépül a képzési programba, ezáltal is biztosítva a képzés piacképességét.

A GyDI témakiírásai összhangban vannak az EDT, illetve a GyDI kutatási és képzési célkitűzéseivel. A GyDI megfelelő kurzusválasztékot biztosít a hallgatók számára szintén a kutatási és képzési célkitűzésekkel összhangban. Ezen összhangok biztosításának monitorozása folyamatos a GyDI működésében.

Ajánlások

Javasolt felülvizsgálni az angol nyelvű tárgy kínálatot a zökkenőmentes hallgatói előremenetel biztosítása érdekében.

Javasolt együttműködési megállapodások kezdeményezése olyan gyógyszeripari cégekkel, kutatóintézetekkel, melyek rendelkeznek a megfelelő nagyműszerekkel, és a PhD-képzés duális hátterének biztosítása keretén belül megfelelő műszerhasználati időt biztosítanak.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A témavezetők átlagosan egy-kettő doktorandusz munkáját segítik egy időben, mely egyértelműen hozzájárul, hogy a témavezető megfelelő időt tudjon fordítani a kutatás során fellépő problémák megoldására, szakmai iránymutatásra. A hallgatóhalmaz elkerülése, az egyenletes terhelés érdekében szabályzati szinten rögzített a vállalható doktoranduszok

száma. A témavezetőn kívül a hallgató igény szerint segítséget kaphat ún. konzulentsőtől is, aki az SE oktatója lehet.

Az interjúk során a doktoranduszok egyöntetű véleménye volt, hogy kiváló kapcsolat alakul ki a témavezetők és a témavezetettek között. Az egyetem, a témavezető és a doktorandusz között egy munkaterv, azaz egy írásbeli megállapodás lép életbe, aminek a segítségével egyértelműen nyomon követhető az előrehaladás. Az egyéni képzési útvonalak kialakítását folyamatosan bővülő kurzusadatbázis támogatja. A kurzusokhoz kapcsolódó tananyagok frissítve vannak, a doktoranduszok által könnyen hozzáférhetőek.

A doktoranduszok személyes vagy formalizált formában adhatnak visszajelzést, melyre számos fórum nyújt lehetőséget (kutatócsoporti, intézeti beszámolók, PhD Tudományos Napok, hazai és nemzetközi konferenciákon való részvétel, DI adminisztrátora, programvezetők, DI-vezető). Ezekon a fórumokon keresztül a DI teret biztosít a szakmai viták, párbeszéd kialakításához.

A doktoranduszoknak lehetősége van jogorvoslati lehetőségek igénybevételére, melyeket az etikai kérdések kivételével az SE egységes Jogorvoslati Szabályzata határoz meg. Etikai kérdésekben az SE Felülbírálati Bizottságához fordulhatnak a doktoranduszok.

Ajánlások

A jövőbeni akkreditációs eljárások során ajánlott a doktoranduszok – kifejezetten a nemzetköziek – erőteljesebb motiválása az interjúkon való részvételre.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

A felvételi eljárás központilag, az egyetem összes doktori iskolájára vonatkozóan egységesen van szabályozva, és jól meghatározott kritériumok szerint történik. A Doktori Szabályzatban, Működési Szabályzatban, és a honlapon is elérhetőek információk a folyamatról.

A külföldi hallgatókra vonatkozó, már elérhető tartalmakat ellenőrizni szükséges. A felvételi esetében nem érhető el tájékoztatás a pontozási rendszerről, valamint az értékelési szempontok bemutatás is hiányzik.

A Működési Szabályzat rendelkezik arról, *„Ha a jelentkező az első félévben nem kíván témavezetőt és témát választani, akkor az első félévben a DI vezetője lesz a hallgató témavezetője.”* Amennyiben ilyen helyzet többször is előfordulna, akkor gyorsan átléphetik a DI vezetője esetében a témavezetők által vállalható (hat) doktoranduszok számát.

A Működési Szabályzat szerint a felvételi döntések *„az Nftv-ben foglaltak szerint meghatározott minimális pontszám figyelembevételével”* történnek, ez azonban a graduális képzésre vonatkozik, a doktorira nem, emiatt ennek pontosítása szükséges a szabályzatban.

A publikációs teljesítmény elismerése részletesen szabályozva van a Doktori Szabályzatban. A publikációs követelmények a tudományterület egyes részterületeire lebontva pontosan meghatározottak, ezt következetesen számon is kéri a DI. Megállapítható, hogy az elvárt követelményeket a hallgatók túlteljesítik. A publikációs követelményeket a tudományterületi változásokra figyelemmel a DI rendszeresen aktualizálja, összhangban az irányadó (pl. MTA) követelményekkel is.

A Képzési Terv szerint a doktorandusz *„a doktorandusz intézeti vagy kutatócsoporton szemináriumon számol be kutató munkájának eredményéről”*. Arra vonatkozó információ azonban nem áll rendelkezésre, hogy kötelező-e a beszámolás. Hallgatói visszajelzések alapján nincs kötelező beszámolás, részt lehet venni az általában heti rendszerességgel tartott alkalmakon.

A nyelvi követelményekről a Doktori Szabályzat úgy rendelkezik, hogy a témavezető egy nyilatkozattal igazolhatja nyelvvizsga vagy egyetemi záróvizsga hiányában, hogy hallgatója jól ismeri a második idegen nyelvet. Azonban az nincs meghatározva, hogy a témavezető mi alapján dönthet. Ez a szabályozás ebben a formában nem tekinthető transzparensnek.

A Doktori Szabályzat egyértelműen meghatározza a fokozatszerzési eljárást és részletesen leírja a műhelyvita jellemzőit is. A komplex vizsga tárgyai elérhetők a honlapon mindkét nyelven, és a vizsga menetéről is elegendő információt biztosít. A komplex vizsga tárgyaihoz nem áll rendelkezésre szakirodalom-lista, feltehetően belső rendszeren teszi a DI ezeket elérhetővé.

A Működési Szabályzat pontatlanul szabályozza a fokozatszerzési eljárási díj kivethetőségét, ebből kifolyólag a honlapon elérhető tájékoztató is félrevezető (Hallgatóknak/Díjak menüpont). Állami ösztöndíjas doktoranduszok esetében díjmentesen igénybe vehető szolgáltatásnak minősül a fokozatszerzési eljárás a hallgatói jogviszony fennállása alatt, és az oklevél első alkalommal történő kiállítása is (Nftv. 81. §). Önköltséges hallgatók esetében pedig a felsoroltak az önköltség összegének részét képező szolgáltatásnak minősülnek (Nftv. 83. § (1) bekezdés).

A Működési Szabályzat szerint: *„A komplex vizsga elméleti részének értékelése ötfokozatú érdemjeggyel történik, a gyakorlati része megfelelt/nem megfelelt minősítéssel”*. Ráadásul a szabályzat arra nem tér ki, hogy a jelenleg rögzített kétféle értékelésből hogyan számítják ki a végeredményt. Ez a szabályozás nem igazodik a Kormányrendelet 12/A. § (5) bekezdéséhez, ami rögzíti, hogy a komplex vizsga értékelése csak kétfokozatú (megfelelt / nem megfelelt) lehet, ebből következik az is, hogy az eredménye nem számítható be a fokozatszerzési eljárásba. Ezzel szemben szintén a Működési Szabályzat rögzíti, hogy *„A doktori fokozat minősítését a komplex vizsgán szerzett elméleti jegyek átlagának, valamint a védésen szerzett jegyek (1-5) egyszerű számtani átlagából kell megállapítani.”*, amit módosítani szükséges.

A kreditelismerés megfelelően szabályozott a Doktori Szabályzatban. Ugyanakkor az önértékelés alapján az elmúlt öt évben mindössze három Campus Mundi és egy COST-

programban részt vevő doktorandusz szerepel. Az interjúk során a Bizottság arról értesült, hogy a doktoranduszok általában egyéni, saját kezdeményezésre vesznek részt tanulmányutakon vagy online kurzusokon, de ezeket a DI nem követi nyomon nyilvántartás szintjén, ugyanakkor a teljesítmény elbírálástól függően kreditet érhet.

Jó gyakorlatként említendő meg az EDT közelmúltban hozott döntése, miszerint a házi védeken a korábban előre megküldött opponensi kérdések mellett, a nyilvános védekekhez hasonlóan ad hoc kérdések is feltehetőek, mellyel előbb viták generálása a cél.

Ajánlások

A Működési Szabályzat szerint a folyóiratlistát az EDT évente frissíti és teszi közzé, *"Az új lista mindazon hallgatók számára irányadó, akik a közzététel évében nyújtják be értekezésüket."* Ez alapján előfordulhat olyan eset, hogy a fokozatszerzési eljárás elindulása (a komplex vizsgát követően) és a disszertáció benyújtása között eltelt idő alatt a folyóiratlista változik, és már nem elfogadható egy adott publikáció. Javasolt, a felvázolt eset elkerülése érdekében, a szabályozás intézményi szinten történő átgondolása, finomhangolása.

A hallgatói visszajelzések alapján módot kellene találni arra, hogy a hallgatói tájékoztatás hatékonysága növekedjen, például a komplex vizsga menetéről, követelményeiről.

ESG 1.5 Oktatók

A DI törzstagjaira vonatkozó egyetemi követelményeket, megválasztásuk szabályait a Doktori Szabályzat rögzíti. A törzstagok megfelelő számának biztosítása, a létszámbővítés a szabályzatoknak megfelelően történik, és ez a munka szorosan illeszkedik az oktatói eredményesség, a szakmai-intézményi elvárás rendszerébe.

A törzstagok összetétele az előző akkreditációhoz nyugdíjkorhatárok elérése miatt változott, de a GyDI-nak nem okozott gondot a nyugdíjba menők pótlása, ami a GYTK, illetve a GyDI kiváló humánpolitikai munkáját dicséri. Az újonnan megválasztott törzstagok belépésével a GyDI törzstagjainak átlagéletkora csökkent.

Az oktatókkal, témakiírókkal és témavezetőkkel szembeni elvárásokat a Doktori Szabályzat rögzíti. Az oktatók és témakiírók kinevezését az EDT végzi a jelentkezők pályázata alapján, melyet az EDT-VMB ellenőriz és minősít, végül elfogadásukról az EDT dönt. A témakiírókhoz jelentkezők felvételi vizsgáztatását a GyDI által kijelölt bizottságok végzik. A hallgatók felvételéről az EDT dönt. A meghirdetett kurzusokról két(három) éves terv készül, melyet az EDT-VMB ellenőriz és véglegesít.

Az interjúk folyamán a Bizottság úgy értesült, hogy a témavezetők értékelésére kidolgozott módszer van, melyben részt vesznek a hallgatók is, és a GyDI vezetése. Azonban ennek pontos tartalmára, időzítésére vonatkozóan a megismert dokumentumokban nem található információ. Az önértékelés szerint a témavezetők egyik ellenőrzési módja a hallgatók előrehaladásának a nyomon követésén keresztül valósul meg (pl. fokozatszerzők száma,

index aláírások, PhD Tudományos Napok). Azonban a témavezetők teljesítményértékelési, visszacsatolási tevékenysége nem egyértelmű az átvizsgált szabályzók alapján. A DI dokumentumai nem utalnak arra, hogy például „Kötelező a témavezetők 6 évente újra akkreditálása” (ld. Minőségfejlesztési Tanács éves beszámolója). Kevésbé átlátható az a folyamat is, hogy a VMB mi alapján és hogyan ellenőriz – legrosszabb esetben von meg – kutatói témaakkreditációt. Amennyiben a bemutatott gyakorlatokat alkalmazzák a DI-ban, javasolt ezeket szabályzat szintjén is rögzíteni.

A GyDI külső témavezetőket (más DI-ból és gyógyszeripari vállalatokból) is alkalmaz, akikkel szerződést köt az egyetem. Rájuk ugyanazok a minőségi követelmények érvényesek, mint a GyDI kollégáira. Az elsősorban gyógyszeripari vállalatokból érkező oktatók és témavezetők alkalmazása példamutató lehet más doktori iskolák számára is.

A Működési Szabályzat szerint a témavezetőn kívül konzulens is segítheti a hallgató előrehaladását ("Konzulens az az oktató, aki a témavezetőn kívül a teljes képzési idő legalább felében részt vesz a hallgató tanulmányainak segítésében. A konzulens nevét a védés és a disszertáció hivatalos iratain is fel kell tüntetni."). A konzulens feladat- és hatásköre a dokumentumok alapján nem beazonosítható. Az interjún a DI vezetője arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a témavezetők minden esetben akkreditáltak, a konzulensek viszont nem. Valamint a konzulens neve csak a VMB jóváhagyásával kerülhet fel a disszertációra. Ezek alapján javasolt a konzulens feladat- és hatáskörét meghatározni a szabályzók szintjén is, mert jelenleg nem egyértelműen beazonosítható.

Az oktatók pedagógiai gyakorlatát segíti és fejleszti az SE Oktatásfejlesztési, -módszertani és -szervezési Központja, elsősorban rendszeres tematikus továbbképzések tartásával, valamint egyéb, honlapon is elérhető oktatási segédletekkel.

Kiemelendő, hogy az SE évente díjazza a legkiemelkedőbb témavezetőket, valamint akkori is díjban részesülnek, ha doktoranduszuk Q1, D1 besorolású folyóiratban publikál. A szakmai előmenetel érdekében az SE anyagilag támogatja az oktatók konferencialátogatásait.

Ajánlások

Ajánlott a konzulens feladat- és hatáskörének rögzítése.

Javasolt a témavezetők publikációs teljesítményének ellenőrzési, valamint az akkreditációs felülvizsgálat eljárásrendjét egyértelműen rögzíteni.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

A hallgatói érdekképviselettel, valamint a doktoranduszokkal folytatott interjúk során is kiemelték, hogy kiváló technikai felszereltséggel rendelkezik az SE.

Az SE Központi Könyvtára Magyarország legnagyobb egészség- és szakirodalmi forrásaival rendelkező könyvtára. A 14 multidiszciplináris és 46 szakterületi adatbázis mellett több mint

9000 szak- és határterületi folyóiratot tesz elérhetővé. A könyvtár repozitóriumot üzemeltet, valamint workshopokat, felhasználói tréningeket szervez és publikációs tevékenységekhez tartozó ismereteket oktat. Emellett a nyílt hozzáférésű (Open Access, OA) publikálást is népszerűsíti, ugyanis a kutatók számára nem jelent plusz költséget a mintegy 8000 folyóiratban történő OA-megjelentetés.

A VPN-hozzáférés biztosítva van, amelyet az esetleges távoktatásban is használni tudnak a hallgatók. A könyvtár 2021. január 1-től az MTMT regisztrációs folyamatokat is segíteni fogja, szervezett oktatással a helyes vezetés érdekében.

A doktori képzésben az idegen nyelvű tudományos cikkek esetén nem kötelező a nyelvi lektorálás, de igény szerint az SE Innovációs Központja ebben segítséget tud nyújtani.

A hallgatóknak az intézetek biztosítják az önálló munkavégzéshez szükséges feltételeket (iroda, számítógép vagy notebook).

A GYTK megújult környezetben, EU-szinten akkreditált laboratóriummal is rendelkezik, amely a PhD-képzésben is szerepet kap, ugyanis a DI nem rendelkezik nagyműszerekkel. A laborokban található műszerek használatához kötelező, felhasználói szintű képzéseket szerveznek. Nem teljesen tisztázott folyamatban – az egyes doktoranduszok által művelt kutatási projekt terhére – anyagi ellenszolgáltatást adnak az intézeteknek a nagyműszerek használatáért. Ez a megoldás jelenleg megfelelően biztosítja a hallgatók nagyműszeres mérési igényeinek kielégítését, de bármikor adódhat olyan helyzet, hogy a nagyműszert más feladatok (megbízásos kutatás, kiemelt kutatási projekt művelése) lefoglalják és doktoranduszok igényeinek kielégítése csorbát szenved. Bár a laborok felszereltsége hazai felsőoktatási viszonylatban kiemelkedő, további fejlesztéseket tűzött ki célul az SE vezetősége.

A tanulmányi adminisztrációs ügyeket a GyDI adminisztrátorai és tanulmányi ügyintézők segítik, akik mind a külföldi, mind a magyar hallgatók tanulmányi ügyeit egyaránt intézik. Az interjúk során kiderült, hogy a doktoranduszok bizalommal fordulnak az ügyintézőkhöz.

A Doktori Hivatal mellett a GyDI egységén belül külön tanulmányi ügyintéző segíti a hallgatókat.

A GyDI ösztönzi és pályázati lehetőségek hirdetésével támogatja a doktoranduszok tudományos és szakmai rendezvényeken történő részvételét. Tekintve az intézeti és kutatási témák sokféleségét az EDT és a Doktori Szabályzat igyekszik biztosítani a témavezetők és doktoranduszok részére a megfelelő szakmai utak kiválasztásának szabadságát. Kiemelendő az EDT által megfogalmazott cél, hogy minden hallgató legalább egyszer tanulmánya során anyagi támogatásban részesüljön konferencia-részvételhez. A GyDI támogatja a hallgatók nemzetközi tapasztalatszerzését különböző ösztöndíjak (Magyar Állami Eötvös Ösztöndíj, Erasmus ösztöndíj és Marie Curie ösztöndíj) formájában.

A doktoranduszoknak a Doktori Szabályzat értelmében biztosított a lehetőség tankönyv- ill. szakkönyvvásárlási támogatás igénylésére. Az SE továbbá egységesen minden hallgató

számára lehetőséget biztosít predoktori ill. hallgatói ösztöndíj elnyerésére, továbbá publikációs költségek támogatására és külföldi szakmai képzésen való részvételre. A fogyatékkal élők és egyéb hátrányos helyzetű csoportok érdekképviselését és érvényesülését az Egyetemi Esélyegyenlőségi Bizottság biztosítja.

Kiemelendő példa a Magatartástudományi és Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika által működtetett Diák- és Életvezetési Tanácsadó Szolgálat, mely készségfejlesztési tréningek mellett, kríziskezelési és stresszkezelési tréningek szervezésével próbálja meg segíteni a doktoranduszokat a sikeres doktori életpálya kialakításában.

A hallgatók igény szerint kollégiumi elhelyezést is igényelhetnek.

Ajánlások

Érdeemes lenne, más olyan intézmények gyakorlatát tanulmányozni, melyek központi műszercentrumot hoztak létre a kutatási- és oktatási feladatok nagyműszer igényeinek kielégítésére. A doktoranduszok kutatási előrehaladásának érdekében, javasolt lenne műszerfoglalási rend bevezetése.

ESG 1.7 Információkezelés

Az SE 2020-ra vonatkozó minőségfejlesztési célkitűzései között is szerepel a lemorzsolódás csökkentése, amely a DI-ban is kiemelt feladat. Az önértékelés részletesen elemzi a doktoranduszok lemorzsolódásának okait: az élethelyzetből, munkahelyi követelményekből és az egyéni motivációkból adódóan; jelezve, hogy ezek nem szisztematikus kutatási vizsgálatokra támaszkodó megállapítások. Az önértékelés mellékletéből kiderül, hogy meglehetősen hektikus volt a 2005–2015 közötti időszakban PhD-képzést kezdő hallgatók fokozatszerzési aránya (35–80%). A 2016-ban induló új képzési rendszer első három évében mind a 18 felvételt nyert hallgató letette a komplex vizsgát, amely nagyon ígéretes a jövőre nézve, illetve a PhD-képzés első, képzési és kutatási szakaszának a sikerét mutatja. Az viszont már elgondolkodtató, hogy négy év után, a 2016-ban kezdett 18 főből csak három fő teljesített határidőre és szerzett fokozatot. A GyDI nem foglalmazott meg a jövőre vonatkozóan lemorzsolódási célkitűzéseket, de sokféle intézkedést tett annak csökkentésére, mint például a 400 000 Ft jutalom fizetése azok számára, akik határidőn belül sikeresen megvédik értekezésüket.

A doktoranduszok disszertációi és publikációs tevékenysége eléri, sőt jelentősen meghaladja a GyDI minőségcéljaiban meghatározott szintet. Az önértékelés szerint a minőségcélok teljesülését (impakt faktor, közlemények száma) az EDT ülésén tartott éves beszámolók alapján értékelik és vonják le a következtetéseket. Erre vonatkozó tudományometriai elemzéssel (MTMT alapján) azonban nem szolgál az önértékelés, miként az éves beszámolók és a lefolytatott interjúk sem szolgáltatottak ilyen adatokat. A magas színvonalra utal, hogy a végzetek többsége (az éves beszámolók szerint) *summa cum laude*

védi meg értekezését. Ennek ellenére szükség lenne ilyen elemzésre a lemorzsolódási arány jövőbeni becslése/tervezése érdekében is.

A fokozatszerzők pályakövetése elsősorban kvalitatív módon történik a GyDI szintjén. Az alacsony hallgatói létszám ezt indokolja, miután a témavezetővel való kapcsolat nem szakad meg és sokan az SE-n folytatják pályafutásukat. Az egyetemi stratégiában kiemelten szerepel a végzettekkel való kapcsolattartás, amelynek első megnyilvánulása a 2019-ben végzett online felmérés volt. A kis elemszám (24 fő a teljes 212 elemű mintából) miatt ebből csak jelzésértékű információ szűrhető le, de jó kiindulási alap lehet a további vizsgálódásra.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a doktori képzés centralizált szervezése következtében a GyDI működésével kapcsolatos releváns információk gyűjtése attól függ, hogy az EDT milyen elvárásokat fogalmaz meg. Az EDT viszont a folyamatok minőségellenőrzésére helyezi a hangsúlyt, amely alapján az SE nemzetközileg is élenjáró, így jelenleg még nem törekszik a képzési programok és egyéb tevékenységek átfogó minőségi részcéltételeinek meghatározására. Ennek tudható be például, hogy a GyDI működésének anyagi hátterére vonatkozó információk nem találhatók az önértékelésben, az éves beszámolókból és egyéb, a Bizottsággal megosztott dokumentumban sem. A Minőségfejlesztési Tanács által meghatározott minőségcélok azonban az EDT-t és a DI-t is az ESG által elvárt irányba terelik, miként a lemorzsolódás, vagy a pályakövetés kapcsán láthattuk.

Ajánlások

A GyDI működését jellemző adatok sok esetben nem válnak információkká, elemzésre alkalmas táblázattá, vagy grafikonná. Ilyen például az önértékelésben előírt II.3.2. melléklet az idegen nyelvű kurzusok felsorolásáról, amelyből nem volt azonosítható, hogy melyek a GyDI által akkreditált angol kurzusok, valamint az sem, hogy az 1 –86 fő között ingadozó létszámból hány fő volt a GyDI hallgatója, vagy akár külföldi doktorandusz. Jóllehet ilyen célzott kérdés nem volt a MAB részéről sem megfogalmazva, azonban a GyDI működését könnyebben áttekinthetővé tették volna azzal, ha kifejezetten a GyDI kurzusait, résztvevőit mutatták volna be.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Az SE közös alhonlapot alakított ki a doktori iskoláknak, amelynek karbantartásáért a Doktori Hivatal felel. A honlapon belül található a DI külön menüpontja, ami tájékoztatást nyújt a DI törzstagjairól, oktatóiról, témavezetőiről, együttműködési megállapodásairól, mindegyik esetben a doktori.hu-ra vezető link formájában. Emellett részletesen bemutatja mindkét doktori programot és a kapcsolódó kutatási témákat. A 2020/2021. tanév 1. félévében meghirdetett témákat külön excel mutatja be programonként.

A Doktori Szabályzat szerint a DIT „szükség szerint, de legalább évente kétszer tartja üléseit”, a honlapon az ülésekről készült jegyzőkönyvek nem elérhetők.

A „Képzési tájékoztatók” menüpont tartalmazza a felvételi tájékoztatót, a komplex vizsga főtárgyainak listáját (melléktárgyak szabadon kijelölhetők, irodalomjegyzék nem érhető el), a DI Képzési Tervét, a kétéves kurzustervet, valamint az SE doktori iskolák kurzusadatbázisára vezető linket (amihez elérhető használati útmutató is). Kiemelendő, hogy a felvételi tájékoztatóhoz külön GYIK-jegyzék készült a tájékozódást megkönnyítendő.

A közös honlapon található „Felvételi” menüpont általános és egyéni fokozatszerzők bontásban mutatja be a jelentkezés feltételeit, a felvételi menetét és a pontozási rendszert, valamint az angol képzés iránt érdeklődőknek az önköltség összegét. A magyar képzés díját a „Hallgatóknak/Díjak” útvonalon érik el az érdeklődők. Ugyanitt található a már említett, pontosításra szoruló tájékoztató a fokozatszerzési eljárási díj összegéről, aminek kivethetőségi kritériumait a DI Működési Szabályzatában az Nftv-hez szükséges igazítani.

Az „Oktatóknak” és „Hallgatóknak” kialakított menüpont átlátható és részletes tájékoztatást nyújt – a Doktori Szabályzatot alapul véve – a doktori képzés sajátosságairól. Az oktatóknak elérhető például doktori program alapítását, jegybeírást, témaakkreditációt ismertető tájékoztató, a hallgatóknak többek között folyamatábra a képzésről, tájékoztatók a védésekről (Zoom-linkkel), komplex vizsgáról, házi védésről, formai követelményekről, a Doktori Hivatal ügyfélfogadási idejéről, a DÖK tevékenységéről.

A „Dokumentumok” menüpont alatt elérhető a Doktori Szabályzat (és korábbi verziói), a Működési Szabályzat és a Minősbiztosítási Terv, a képzéshez szükséges űrlapok és az EDT-üléseken hozott határozatok.

A disszertációk az SE Központi Könyvtár Repozitóriumában érhetőek el.

A Működési Szabályzat – ahogy azt a dokumentumban is jelzik – az egységes Doktori Szabályzat része, ugyanakkor szinte teljes terjedelmében (2-57. oldal) megegyezik a két dokumentum. Nem ajánlott két azonos tartalmú dokumentum alkalmazása, tekintettel arra is, hogy pl. a szenátusi döntéseket emiatt több helyen szükséges frissíteni. Már most is észlelhetők az átvezetés elmulasztása miatti eltérések a két dokumentum között. A Működési Szabályzat emellett még tartalmazza a Doktori Szabályzat (SzMSz III. könyve, a HKR 3. része) mellékleteit, melyek elnevezése javasolt a tájékozódást megkönnyítendő.

A DI Képzési Terve (2020) több helyen idézi a Doktori Szabályzatot, jelentős tartalmi átfedést okozva a két dokumentum között. A dokumentum tartalmazza a képzés felépítésének jellemzőit, magát a képzési tervet, valamint a DI tárgyainak listáját. A tárgyak felsorolásából nem derül ki egyértelműen, hogy az 3/1. programhoz milyen kötelező tárgyak tartoznak. A tantárgyi tematikák a már említett kurzusadatbázisban nyilvánosan érhetőek el.

A szabályzatokkal, nyilvános dokumentumokkal szemben általános formai követelmény – hosszától függően – tartalomjegyzék beillesztése, ez a Működési Szabályzathoz hiányzik, így a keresés meglehetősen nehézkes.

A doktoranduszok a honlapon tájékozódás mellett körlevél formájában kapnak tájékoztatást, utóbbival kapcsolatban többen jelezték, hogy nem minden esetben kapnak időben fontos határidőkről tájékoztatást. A DÖK –hallgatói igényre – kezdeményezni fogja szűrő beállítását a Neptunban, hogy a magyar tájékoztatók ne terheljék túl a külföldi doktoranduszok e-mail-fiókját.

A fejezetben felsorolt hiányosságok pótlása, anomáliák javítása mellett a DI, az információk nyilvánossága tekintetében, megfelel a sztenderdnek.

Ajánlások

Tekintettel arra, hogy a Szenátus 2020-ban a Semmelweis Doktori Iskola (SEDI) mint közös szervezeti keret megszűnéséről döntött, javasolt a szabályzó dokumentumok és a honlap szintjén is felszámolni az erre vonatkozó utalásokat.

Ajánlott az önköltség összegéről a „Felvételi” menüpont alatt – akár a GYIK-en belül – tájékoztatást nyújtani.

Javasolt a honlapon kialakított „Aktivitások, kapcsolatok” menüpontot tartalommal feltölteni (jelenleg üres).

Javasolt a DIT-jegyzőkönyvek elérhetővé tétele a honlapon, ezzel is növelve a transzparenciát.

Fontos lenne az együttműködési megállapodások frissítése. Az ODT honlapján is szereplő „Együttműködési szándéknyilatkozat” a Richter Gedeon és a SE között 2015. áprilisban kötött 5 évre, már lejárt, de nincs aktualizálva.

Javasolt a Semmelweis Egyetem - Központi Könyvtár Repoitóriumára mutató link elhelyezése a honlapon.

Javasolt a DÖK által, a fokozatszerzési eljáráshoz készített útmutató (2014) aktuális, az új képzési rendre szabott verzióját is elérhetővé tenni a honlapon.

Javasolt a Működési Szabályzat mellékleteit elnevezni, valamint a rövidítések feloldásait az első előfordulásnál megjeleníteni (pl. 6. oldal VMB, majd 22. oldalon Véleményező és Minőségellenőrző Bizottság; 8. oldalon OKB, majd a 33. oldalon Oktatási és Kredit Bizottság)

Javasolt a MAB hatályon kívüli kritériumaira, eljárásaira történő hivatkozások, utalások eltávolítása (például: *„Törzstag lehet az (1) bekezdés a)-c) alpontjaiban meghatározott feltételeknek és a MAB akkreditációs feltételeinek megfelelő”*) a szabályzó dokumentumokból.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

Az SE ISO-minősítéssel rendelkezik, ami garantálja a folyamatok tudatos megszervezését, rendszeres felülvizsgálatát, a vezetők értékelését. Ennek a minőségbiztosításnak része a DI is.

A DI a MAB doktori iskolákra vonatkozó akkreditációs eljárásán túl más külső/nemzetközi minőségbiztosítási eljárást nem alkalmaz.

Ajánlások

A nemzetközi stratégia részeként az elkövetkező öt esztendőben sor kerülhet külföldi egyetemmel közös PhD-fokozat kiadására. Az erre való törekvés javasolt, mert ez az egyik állomása lehet a nemzetközi elismerésnek (akkreditációnak).

Látogató Bizottság

Elnök: Botz Lajos, egyetemi tanár, Pécsi Tudományegyetem

Tagok:

Blaskó Gábor, tudományos tanácsadó, Servier Kutatóintézet

Berács József, egyetemi tanár, Budapesti Corvinus Egyetem

Bankó Csaba, doktorandusz, Debreceni Egyetem

Dányi Beatrix, szakreferens, Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

Online interjúk időpontja: 2020. december 11.